

ಹಂಪೆ - ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ವೈಭವ

ಹಂಪೆ ಅಥವಾ ಹಂಪಿ ಇತಿಹಾಸ, ಕಲಾ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕದ ಸಂಕೇತ. ಇದು ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿಜಯನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ತುಂಗಭದ್ರಾ ನದಿಯ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಒಂದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸ್ಥಳವಾಗಿದೆ. ಹಂಪೆ ಇಂದು ಯುನೆಸ್ಕೋಗೆ ಸೇರಿದೆ. ಈ ಸ್ಥಳವು 14ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿ ಪೋಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ರಾಜ ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಂಪೆ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ರಾಜ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಯಿತು.

ಹಂಪೆಯ ಇತಿಹಾಸ ಬಹು ಶತಮಾನ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಪುರಾಣಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಈ ಸ್ಥಳವು ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿತವಾದ ಕಿಷ್ಕಿಂಧಾ ರಾಜ್ಯದ ಭಾಗವಾಗಿತ್ತು. ಇದು ಸುಗ್ರೀವ ಮತ್ತು ವಾಲಿಗಳ ಕಥೆಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಪೌರಾಣಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಜೊತೆಗೆ, ಹಂಪೆ ತನ್ನ ರಾಜಕೀಯ ಮಹತ್ವದಿಂದ ಕೂಡ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಕಲಾತ್ಮಕ ಶಿಲ್ಪ ಮತ್ತು ದೇವಾಲಯಗಳು

ಹಂಪೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಆಕರ್ಷಣೆ ಅಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ನೂರಾರು ದೇವಾಲಯಗಳು, ರಥಗಳು, ಮಂಟಪಗಳು ಮತ್ತು ರಾಜಮಹಲಗಳ ಅವಶೇಷಗಳು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಬಹುದು:

- ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ದೇವಾಲಯ - ಇದು ಹಂಪಿಯ ಪ್ರಾಚೀನ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದುದು. ಈ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಪೂಜೆ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ.
- ವಿಠ್ಠಲ ದೇವಾಲಯ - ಇದು ಹಂಪೆಯ ಅತಿಶಯ ಕಲಾತ್ಮಕ ದರ್ಶನ ನೀಡುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದ್ದು, ಇಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕಲ್ಲಿನ ರಥ ಬಹುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

- ಹಜಾರರಾಮ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಲಕ್ಷ್ಮೀ ನರಸಿಂಹ ಪ್ರತಿಮೆ, ಬದವಲಿಂಗ ಮತ್ತು ಸುಗ್ರೀವ ಗುಹೆ ಮುಂತಾದ ದೇವಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಲ್ಪಗಳು ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ಆಧಾರಿತವಾಗಿವೆ.
- ಹಜಾರ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ತನ್ನ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ ಮತ್ತು ರಾಮಾಯಣದ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವ ಕೆತ್ತನೆಗಳಿಗೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿನ ಶಿಲ್ಪಕಲೆ, ಗ್ರಾನೈಟ್ ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಗೋಪುರಗಳು ಮತ್ತು ನಕ್ಷೀಕೃತ ಕುಂಭಗಳು, ಆಗಿನ ಕಾಲದ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದ ವೈಭವವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತವೆ.

ಹಂಪೆಯ ವೈಭವ ಮತ್ತು ಪತನ

ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವು ತನ್ನ ವಾಣಿಜ್ಯ, ಕಲೆ, ಭೂಗೋಳೀಯ ವಿಸ್ತರಣೆ, ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಹಿಷ್ಣುತೆಗಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಪರ್ಸಿಯನ್, ಪಾರ್ಶ್ವ, ಇಟಾಲಿಯನ್ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಹಂಪೆಯ ವೈಭವವನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಅನೇಕ ದೇವಾಲಯಗಳು ನಾಶವಾಗಿದ್ದರೂ ಇಂದಿಗೂ ಅವುಗಳ ಶಿಲ್ಪ ಸೌಂದರ್ಯ ನಮಗೆ ಆ ಕಾಲದ ವೈಭವವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತವೆ.